

O lume nebună, nebună, nebună

De fapt – o scenă goală. Cu doar câteva foto-ferestre spre orașul tentacular: zgârie-nori, un telefon portabil, un pat de spital, o halbă de bere... În acest cadru, pe ritmuri muzicale moderne, dar într-o dinamică accentuată, și, totodată, fragmentată de efectul stroboscopului, deambulează haotic mai mulți indivizi. Fiecare pare obsedat de ceva anume, cum înțelegem din cele câteva cuvinte pe care le tot repetă...

Suntem la Teatrul „Sică Alexandrescu”, la Sala Studio. Urmărim **Sex, Drugs & Rock and Roll**, piesa lui Eric Bogosian ce i-a adus lui Florin Piersic jr. (care a tradus-o și a interpretat-o, asumându-și, de unul singur, toate rolurile) laude și premii.

Montarea de la Brașov, realizată de Emanuel Pârvu, fructifică aceeași tălmăcire, dar antrenează mai mulți actori. Tânărul regizor (el însuși dotat dramaturg) confirmă și cu acest prilej atât talentul său incontestabil, cât și opțiunea pentru un teatru al adecvării. Un teatru care comunică și reverberează viziunea autorului printr-o propunere stilistică coerentă și cuceritoare prin tensiuni, ritmuri, explorări ale energiilor. Un teatru fără fițe, care aprofundează, prin interpreți și resursele lor, „datele” și virtualitățile partiturilor.

În Sex... Eric Bogosian, care a fost actor, propune, într-o succesiune aleatorie, variate monologuri. Unele – par niște surprinzătoare confesiuni, care, de fapt, nu ni se adresează. Lasă să irumpă fără voie (mai mult pentru a se elibera, decât pentru a comunica) o parte din universul interior confuz și derutat al unor oameni bolnavi de singurătate. Altele – par exteriorizări verbale, pe care atât autorul, cât și noi, împreună cu el, le surprindem în chip discret. Toate aceste „one man show-uri” relevă vocația scriitorului american de a fixa o tipologie umană și de a caracteriza eroii prin „povestea crazy emoționantă” pe care ne-o spun, prin comportamentele despre care ni se fac relatări. Sau pe care le marcăm noi înșine – urmărind intrarea lor în scenă, felul în care își dau frâu liber considerațiilor și mărturisirilor. Toate împreună alcătuiesc, în fond, un spectacol al unei lumi „nebune, nebune, nebune”, care însă umple șoselele, disco-barurile pub-urile, dormitoarele, cabinetele medicale etc. O lume de maniaci, ticniți, delabrați urmăriți de obsesii mărunte sau de problemele capitale ale omenirii.

În primele – alienații sunt victime ale zestrei lor biologice, al unor blesteme patologice, sau ale condiției lor sociale de marginalizați și trăitori în mizerie. În celelalte, ei sunt o întruchipare a inconștienței, rareori blânde, cel mai adesea agresive. Și ale unui egoism monstruos – care ia forma soluțiilor de succes eventual prin „legile junglei” în atingerea „visului american” al bunăstării și fericirii.

În „Calul Troian” pe care ei îl aduc în cetate sunt valorile „trendy”, ale tipilor „cool”: sexul (performant mai ales statistic, cantitativ); drogul (și cât mai multe „liniuțe” din cât mai diverse ierburi și prafuri) și „bineînțeles” rock and roll-ul și viața frenetică. Toate – trăite (sau mimate!) până la epuizare, până la violență și chiar crimă.

Tabloul corăbiei bete este surprins de Bogosian cu afixata „obiectivitate”. Dar el nu e un banal scriitor „comportamentist”. Iar viziunea sa, puternic ironică ori sarcastică, și prin aceasta premonitivă – este reînviată la Brașov prin intermediul a patru actori (fiecare cu mai multe apariții).

Vlad JIPA

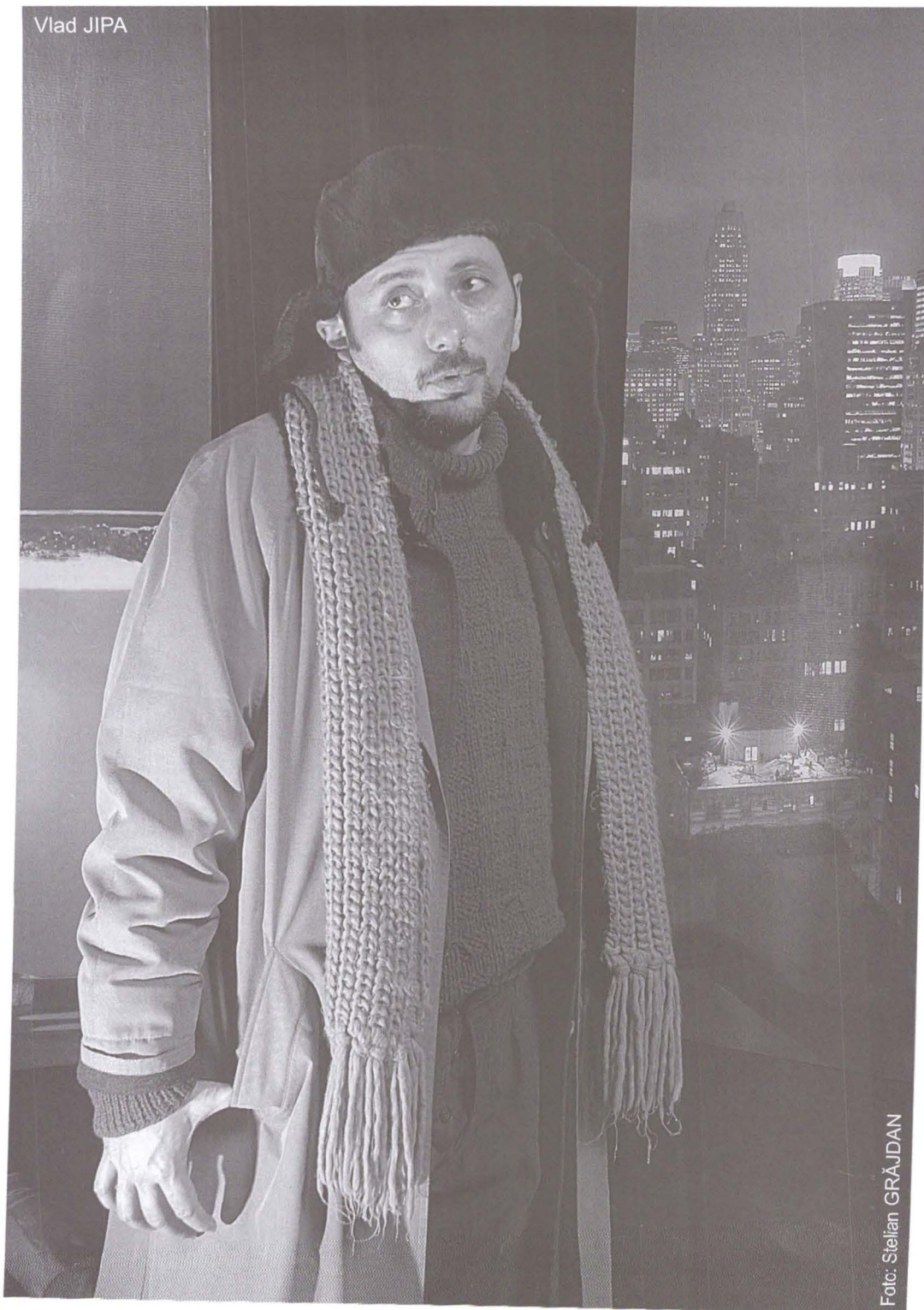

Foto: Steljan GRÄJDAN

Trebuie să insist pe faptul că tot ce am scris până acum se datorează deopotrivă „lecturii lui Emanuel Pârvu opțiunii lui în descifrarea textelor și subtextelor, și în dirijarea artiștilor. Spectacolul brașovean atestă prin calități individuale nivelul actual al trupei. Am fost bucuroasă să îl regăsesc pe George Custură (pe care îl cunosc de la debutul său și de la Gala de la Costinești) în cea mai bună formă – de actor dotat și experimentat, sigur pe mijloace și pe ceea ce are de exprimat. O dovadă de înalt profesionalism a fost și lungul monolog al tipului agățat non-stop de celular, în care Custură a schimbat elegant măștile soțului adulterin care își minte soția și ale unui Don Juan pus pe vrăjeală, ale aroganței față de secretară, ale ticăloșiei față de un subordonat lăsat pe drumuri și ale diferenței față de partenerii în afaceri. Am apreciat și susținerea, consecvența desăvârșită în originalul registru al abordării rolului superdotatului sexual. Rostirea *sotto-voce*, stinsă, egală, voit monotonă și poate mitomană a ceea ce alții ar spune cu glasuri răsunătoare și paradoxul laudei de sine făcută cu modestie și chiar cu lehamite și plictis.

Mi-a plăcut mult Demis Muraru. Ochii săi albaștri, mari și rotunzi proiectați pe ovalul de bonom al feței – au mari resurse de a exprima inocența, candoarea și bucuria sinceră. Or, compozițiile din *Rock...* stau sub semnul contrastului aparență-esență. Și ce distanță uriașă este între logoreea și delirul personajului cu aspect blajin și clovnesc, despre dejecțiile care înfundă closetele și canalele și fac aerul străzii și parcurilor pestilențial, despre infecții și putrefacție – care ascund, de fapt, o obsesie patologică trăită cu voluptate. Același procedeu, modulat diferit, îl aflăm în relatarea plină de entuziasm, a *hippy*-otului despre o petrecere și a aventurii „on the road” printre chiolhane, cocaină, agațamente și „flegme în ochii lui Satana”. O călătorie în care iadul pare de-a dreptul paradis.

O dovadă a înzestrărilor sale autentice face și Vlad Jipa, care (ca și Muraru) interpretează toate rolurile ce îi revin în picioare, stând pe loc, fără suportul respiroul, sau diversiunea oferită de apelul la vreun element al decorului sau recuzitei. Mi-am auzit colegii critici comentând laudativ evoluția sa în „Omul revoltat” – pentru forța interiorizării, simplitate și portanță. L-am pretuit în ciudățenia mărturisirii acelui „homeless” fragil și tarat psihic, cu limbaj reductiv, cu formulări repetitive („Da, Da”), spus de zeci de ori pe același ton ciudat. Un personaj care întruchipează paradoxul ironic al unui lov cu tonus de Candide, al omului care are nevoie de foarte puțin și care, îndurând frig, foame, mizerie, umilințe – pare mereu mulțumit.

Tabloul spectacolului se întregește prin aportul Mariei Gârbovan. Starul rock adus de ea în scenă, evocă iureșul vieții frenetice și binefacerile unor donații în țigări și brichete – pentru indigenii din Amazonia ce trăiesc ca în comuna primitivă. Și mai bine ilustrată de tânăra actriță a fost partitura Doctoriței care recomandă, tenace cu răbdare și aplicație exemplare, un amplu tratament, în trepte. Recomandările nu omit nici consemnarea antidotului ideal, alternativelor la nenumăratele simptome de respingere posibile. Și zâmbetul profesional standard al eroinei nu dispăre nici când vine vorba, în treacăt, despre suferințe conexe și despre chiar riscul morții.

Încă un argument că trăim în cea mai bună lume posibilă.

Teatrul „Sică Alexandrescu”, Brașov – *Sex, Drugs & Rock and Roll* de Eric Bogoslan. Traducerea: Florin Piersic jr. Regia: Emanuel Pârvu. Scenografia: Bogdan Spătaru. Cu: Maria Gârbovan și Codruța Ureche, Demis Muraru, Marius Cisar și George Custură, Vlad Jipa.